

Μουσείο Αργυροτεχνίας
Κάστρο Ιωαννίνων

Οι αμέτρητες όψεις του Ωραίου

26 Απριλίου - 17 Ιουνίου 2018

Χρυσό ταινιωτό ενώτιο με κοκκιδωτή και συρματερή διακόσμηση από την περιοχή της Χαλκιδικής. 6ος αι. π.Χ.
(© ΕΑΜ/ΤΑΠ. Φωτ. Σ. Μαυρομμάτης)

Στις 25 Απριλίου 2018 εγκαινιάστηκε στο Μουσείο Αργυροτεχνίας (Κάστρο Ιωαννίνων - Ακρόπολη Ιτς Καλέ), η έκθεση «Οι αμέτρητες όψεις του Ωραίου». Πρόκειται για τον δεύτερο σταθμό της περιοδεύουσας έκθεσης του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου (ΕΑΜ), που παρουσιάζεται σε συνεργασία με το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς (ΠΙΟΠ). Η περιοδεύουσα έκθεση ξεκίνησε από τη Σπάρτη και το Μουσείο Ελιάς και Ελληνικού Λαδιού σημειώνοντας μεγάλη επιτυχία, καθώς συγκέντρωσε το ενδιαφέρον περίπου 6.500 επισκεπτών. Μετά τα Ιωάννινα, η έκθεση θα μεταφερθεί στο Μουσείο Μαρμαροτεχνίας, στον Πύργο της Τήνου.

Ακολουθώντας το σκεπτικό της ομότιπλης μεγάλης περιοδικής έκθεσης, που εγκαινιάζεται στις 21 Μαΐου 2018 στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, η έκθεση καταγράφει τη διαχρονική προσπάθεια του ανθρώπου να αναζητήσει το Ωραίο και να το εντάξει στην καθημερινότητά του, αποτυπώνοντας το σε έργα τέχνης, αντικείμενα καλλωπισμού και σκεύη καθημερινής χρήσης.

Στο πλαίσιο της διετούς συνεργασίας του ΕΑΜ με το ΠΙΟΠ, επιλέχθηκαν σαράντα αρχαιότητες από τις συλλογές του κορυφαίου Μουσείου της χώρας, που χρονολογούνται από τους προϊστορικούς έως και τους ρωμαϊκούς χρόνους, αρκετές από τις οποίες εκτίθενται για πρώτη φορά και

Σπονδυλωτή ζώνη, με εναλλασσόμενα ασημένια και επίχρυσα συρματερά στοιχεία, από τα Ιωάννινα. Συλλογή Μουσείου Αργυροτεχνίας (© ΠΙΟΠ, Φωτ. Κ. Μάρκου).

Χρυσό ενώτιο με κεφαλή τράγου από τη Θεσσαλία. 2ος-1ος αι. π.Χ. (© ΕΑΜ/ΤΑΠ. Φωτ. Σ. Μαυρομμάτης).

συνιστούν σύντομα σχόλια-αναφορές σε κάποιες από τις όψεις του Ωραιού. Το κριτήριο επιλογής τους βασίστηκε στις θεματικές των μουσείων του ΠΙΟΠ όπου παρουσιάζονται. Έτσι, στη Σπάρτη προ-βλήθηκε ο καλλωπισμός του σώματος με έλαια και αρώματα, στα Ιωάννινα πρωταγωνιστούν τα κοσμήματα, ενώ στην Τήνο θα αναδειχθούν χαρακτηριστικά μαρμάρινα έργα του Κυκλαδικού πολιτισμού.

Ένα αγαλμάτιο της θεάς Αφροδίτης πλαισιωμένης από φτερωτούς Έρωτες καλωσορίζει τον επισκέπτη, ο οποίος στη συνέχεια θα έχει την ευκαιρία να θαυμάσει κυκλαδικά ειδώλια, αγγεία και έργα μικροτεχνίας. Ιδιαίτερη θέση στο Μουσείο Αργυροτεχνίας έχουν τα χρυσά κοσμήματα, κομψοτεχνήματα της αρχαιότητας από τις συλλογές του ΕΑΜ, τα οποία συνδιαλέγονται με ασημένια κοσμήματα και εξαρτήματα ενδυμάτων των νεότερων χρόνων (19ος-20ός αιώνας). Ως προς τα τελευταία, πρόκειται για αντικείμενα που είτε ανήκουν στη συλλογή του Μουσείου Αργυροτεχνίας είτε τα παραχώρησαν στο ΠΙΟΠ, για τις ανάγκες της έκθεσης, το Τμήμα Κληροδοτημάτων του Δήμου Ιωαννιτών, το Δημοτικό Μουσείο Ιωαννίνων, το Μουσείο Αλή Πασά και Επαναστατικής Περιόδου (Συλλογή Φώτη Ραπακούση) και ο ιδιώτης Κωνσταντίνος Ιωαννίδης. Τα περισσότερα από

Εξωτερική άποψη του Μουσείου Αργυροτεχνίας (© ΠΙΟΠ, Φωτ. Κ. Μάρκου).

Η αφίσα της έκθεσης
«Οι αμέτρητες όψεις του Ωραίου».

αυτά προέρχονται από τα Ιωάννινα και την ευρύτερη περιοχή της Ηπείρου, ενώ υπάρχουν αντιπροσωπευτικά δείγματα και από άλλες περιοχές της Ελλάδας. Με τεχνικές μορφοποίησης, όπως η σφυρηλάτηση και η χύτευση, και τεχνικές διακόσμησης, όπως η φουσκωτή, το σαβάτι και το σμάλτο, αλλά και με μεικτές τεχνικές, όπως το δημοφιλές φιλιγκράν, οι τεχνίτες αποτυπώνουν στα κοσμήματα τη συλλογική αισθητική, την ιστορική

μνήμη, αλλά και την κοινωνική και εθνική ταυτότητα των κατόχων τους. Η ποικιλία τεχνικών κατασκευής και διακόσμησης με τα οποία φιλοτεχνήθηκαν αναδεικνύουν την κληροδοτημένη τεχνογνωσία αλλά και την υψηλή τέχνη και εκλέπτυνση των δημιουργών τους.

Απώτερος στόχος της συνεργασίας ΕΑΜ και ΠΙΟΠ είναι οι εκθέσεις αυτές να λειτουργήσουν στην ελληνική περιφέρεια ως «δορυφόροι» του πρώτου μουσείου της χώρας, δίνοντας τη δυνατότητα στις τοπικές κοινωνίες να απολαύσουν έργα-τεκμήρια του αρχαιοελληνικού πολιτισμού από τις μοναδικές συλλογές του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου.

Η περιοδεύουσα έκθεση «Οι αμέτρητες όψεις του Ωραίου» εντάσσεται στις δράσεις του Ευρωπαϊκού Έτους Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018.

Μουσείο Αργυροτεχνίας
Ακρόπολη Ιτς Καλέ
Κάστρο Ιωαννίνων - www.pioop.gr